

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Toimintakertomus 2020

Sisällysluettelo

Ylituomarin katsaus:

Oikeusvaltion puolustaja myös poikkeuksellisissa oloissa 4

Överdomarens översikt:

Försvarare av rättsstaten även under undantagsförhållanden 6

Muutos ja työhyvinvointi käsi kädessä 8

Itä-Suomen hallinto-oikeus pähkinänkuoressa 10

HALLINTO-OIKEUDEN OSASTOT

Veroja, mielenterveys- ja ampuma-aseasioita 12

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä kunnallisasioita 14

Rakennus- ja ympäristöasioita 16

Turvapaikka- ja oleskelulupa-asioita 18

TILASTOT

Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olevat asiat 20

Saapuneet asiat pääasiaryhmittäin 21

Keskimääräinen käsittelyaika pääasiaryhmittäin.....22

Ratkaisukokoonpanot 23

Ratkaistujen asioiden lopputulokset.....24

Suulliset käsittelyt.....25

Koronakeskeytykset 25

Henkilöstö vuonna 2020 26

Asiantuntijajäsenet 26

Lainmukaisuuden valvontaa ja oikeusturvaa yhteiskunnassa.....27

Ylituomarin katsaus

Oikeusvaltion puolustaja myös poikkeuksellisissa oloissa

Jotkut vuodet jäävät historiaan. Koronapandemia mylläsi ihmisten arjen uuteen asentoon. Koronaviruksen leviäminen on paitsi aiheuttanut terveyttä ja turvallisuutta koskevia haasteita, se on myös kurittanut taloutta, vaikuttanut heikentävästi globalisaatiokehitykseen ja pahentanut eriarvoisuutta. Pandemia on aiheuttanut huolen perheen, työkavereiden ja muiden kansalaisten terveydestä. Rajoituksia fyysiseen kanssakäymiseen on asetettu ja erilaisia suojautumisohjeita annettu. Vuosi 2020 päättyi siihen, kun koko

maailma odotti rokotetta. Hyviä uutisia varjosivat konfliktit, viiveet ja pettymykset. Toivo ja usko rokotteeseen on kuitenkin olemassa.

Epämiellyttävien muutosten edessä Suomessa on ollut tapana todeta, että kaikkeen tottuu. Ihan kaikkeen ei kuitenkaan totu, eikä kannatakaan. Asioihin, joihin emme voi ratkaisevasti vaikuttaa, on kuitenkin mukauduttava. Pandemian myötä digitaalinen kehitys on ollut käsin kosketeltavaa. Näin myös Itä-Suomen hallinto-oikeudessa, kun

etätyö ja uudet työtavat ovat lisääntyneet sekä suullisia käsittelyjä on järjestetty yhä enemmän etäyhteyksin. Tätä kehitystä on edistänyt myös sähköisen asiankäsittelyjärjestelmän (HAIPA) käyttöönotto hallinto- ja erityistuomioistuimissa vuonna 2020.

Vuosi 2020 oli hallinto-oikeudessa työntäyteinen. Vuosi ei muuttanut aikaisempien vuosien kehitystä – saapuvat asiamäärät ovat suuret. Vuosi ei tuonut kuitenkaan muutosta myöskään

päätösmääriimme eli ratkaisimme taas lähes 3400 asiaa. Vireillä olevien asioiden määrääkin saimme vähennettyä lähes 300 asiaa verrattuna vuoden alkuun. Isossa kuvassa tämä vaikuttaa käsittelyaikojen lyhentymiseen. Käsittelyaika on osa oikeusturvaa myös poikkeuksellisissa oloissa. Edellä mainittu päätösmäärä edellyttää sekä lainkäytön että hallinnon työntekijöiltä venymistä ilman pandemiaakin. Onnistuimme vuonna 2020 kokonaisuudessaan erinomaisesti. Tämä toimintakertomus sisältää tarkempaa tilastotietoa.

Mukautumisista huolimatta perustyömme ei ole muuttunut eikä muutu. Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin ja kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Itä-Suomen hallinto-oikeus tekee riippumattomana tuomioistuimena työtä oikeusvaltion eteen kaikissa oloissa.

Petri Saukko
ylituomari

Överdomarens översikt

Försvarare av rättsstaten även under undantagsförhållanden

Vissa år går till historien. Coronapandemin vände upp och ner på människornas vardag. Spridningen av coronaviruset har orsakat utmaningar som hotar hälsan och säkerheten, men den har också slagit hårt mot ekonomin, försvagat globaliseringen och förvärrat ojämlikheter. Pandemin har lett till oro för familjens, kollegornas och andra medborgarnas hälsa. Fysiska kontakter har begränsats och vi har fått olika anvisningar för att skydda oss. 2020 slutade med att hela världen väntade på ett vaccin. Goda ny-

heter skuggades av konflikter, dröjsmål och besvikelser. Hopp och tro på ett vaccin finns dock.

När vi står inför obehagliga förändringar brukar vi i Finland konstatera att man vänjer sig till allt. Man kan dock inte vänja sig till allt och ska heller inte göra det. Men vi måste anpassa oss till saker som vi inte riktigt kan påverka. Pandemin har medfört påtaglig digital utveckling. Så även vid Östra Finlands förvaltningsdomstol, när distansarbete och nya arbetssätt har ökat och

muntliga förhandlingar har allt mer ordnats på distans. Ibruktagande av det elektroniska ärendehanteringssystemet (HAIPA) i förvaltnings- och specialdomstolarna 2020 har bidragit till denna utveckling.

2020 var ett fullmatat år i förvaltningsdomstolen. Året medförde inga ändringar i utvecklingen från tidigare år – de inkommande ärendemängderna är stora. Året medförde heller inte ändringar i vårt antal av beslut då vi avgjorde nästan 3400

ärenden trots allt. Vi lyckades även med att minska antalet anhängiga ärenden med nästan 300 jämfört med början av året. I det stora hela leder detta till kortare behandlingstider. Behandlingstiden är en del av rättsskyddet även under undantagsförhållanden. Det ovan nämnda antalet beslut kräver hårt arbete från anställda både inom rättsskipningen och förvaltningen, pandemi eller inte. Som helhet sett lyckades vi utmärkt under 2020. Denna verksamhetsberättelse innehåller närmare statistik.

Trots anpassningar har vårt grundarbete inte ändrats och ska inte ändras. Utövande av offentlig makt ska grunda sig på lagen och lagen ska efterlevas i all offentlig verksamhet. Östra Finlands förvaltningsdomstol som en oberoende domstol arbetar för rättsstaten under alla omständigheter.

Petri Saukko
överdomare

Hallintojohtajan katsaus

Muutos ja työhyvinvointi käsi kädessä

Kuluneen vuoden alussa tuomioistuimemme rakentui uudella tavalla. Hallinnon henkilöstö siirtyi osin lainkäyttöosastoille, ja varsinaiset hallinnolliset tehtävät tulivat hallinto-osaston hoidettavaksi. Johtamisjärjestelmän uudistus osoittautui suurimmalta osin toimivaksi, joskin kehitettävääkin jäi tulevaisuuteen. Rakenteelliset uudistukset jatkuivat valmistautuessamme ulkomaalaisasioiden käsittelyn jakautumiseen eri lainkäyttöosastoille. Organisaatorakenteet mahdollistavat nyt osaltaan ketterämmän reagoinnin muutoksiin, osaamisen laajentamisen

sekä laadukkaamman esimiestyön. Tätä kautta muutoksilla on vaikutusta myös työhyvinvointiin, joka sai erityistä huomiota osakseen hallinto-oikeuden työhyvinvointiryhmän aloittaessa toimintansa.

Työhyvinvointi ei ole vain satunnaisia virkistyspäiviä. Se on ennen kaikkea toimivia työnkulkuja, hyvää yhteistyön henkeä ja arjen huolenpitoa työvereista paitsi keskustelujen, myös erilaisten työprosessien ja ongelmatilanteiden jäsentyneen ja toimivan käsittelyn muodossa. Työn asianmu-

kaiselle järjestämiselle toi haasteita arkeamme muuttanut koronaepidemia, joka pakotti meidät ajattelemaan ja etsimään ratkaisuja myös hallinnossa ja lainkäyttöä avustavissa tehtävissä uudella tavalla. Etätöet mahdollistuivat hallinto-oikeudessa merkittävältä osin, mitä on pidettävä erityisen positiivisena kehityksenä. Myös uuden asiankäsittelyjärjestelmä HAIPAn käyttöönotto on edesauttanut tätä kehitystä. HAIPAn edelleen jatkuvista haasteista huolimatta järjestelmä tulee tarjoamaan meille mahdollisuuksia kehittää omaa työtämme edelleen. Hallinto-oikeuden

käyttöönottoryhmä on kantanut tästä ansiokkaasti vastuuta. HAIPAAan liittyvät erilaiset linjaukset ja työrooleihin tarvittavat muokkaukset ovat arkipäivää hallinto-oikeuden johdossa. Viime kädessä meidän kaikkien vastuulla kuitenkin on, että työemme kehittyy jatkossakin mielekkäällä tavalla.

Tuomioistuimellamme on jatkossa haastava tehtävä kehittää toimintaamme sähköisessä toimintaympäristössä. Tämä koskee myös tukitehtäviä, kuten tietosuojasta, tietoturvasta ja

tiedonhallinnan vaatimuksista huolehtimista. Toimintaympäristömme muuttuu jatkuvasti ja vauhdikkaasti. Tulevan vuoden keskeisimpiä tavoitteitamme on työhyvinvoinnin ja työprosessien kehittämisen ohella panostaa entistä toimivammalla tavalla henkilöstömme koulutukseen ja osaamiseen sekä varmistaa perustyömme eli lainkäytön toimintaedellytyksiä huolehtimalla resursseista, työvälineistä, työmenetelmistä ja sisäisestä sekä ulkoisesta viestinnästä parhaalla mahdollisella tavalla. Kuluneena vuonna, osin poikkeusoloissa, onnistuimme

tässä koko hallinto-oikeudessa erittäin hyvin, mistä lämpimät kiitokset hallinto-oikeuden koko henkilökunnalle!

Timo Tervonen
hallintojohtaja

Itä-Suomen hallinto-oikeus pätkinänkuoressa

Itä-Suomen hallinto-oikeus on oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluva riippumaton tuomioistuin. Hallinto-oikeudessa ratkaistaan valitusasioita, jotka koskevat muutoksenhakua hallintoviranomaisten valituskelpoisiin päätöksiin, hallintoriita-asioita ja muita asioita, jotka kuuluvat hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on yksi maamme alueellisista hallinto-oikeuksista. Hallinto-oikeuden tuomiopiiri ulottuu Pohjois-Savon, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakuntiin. Tuomiopiirin alueella asuu noin 850 000 ihmistä. Itä-Suomen hallinto-oikeus sijaitsee Kuopiossa ja on kaksikielinen.

Itä-Suomen hallinto-oikeuteen tulee vireille vuosittain yli 3000 asiaa. Ratkaistavat asiat liittyvät laajasti yhteiskunnan eri aloihin, kuten valtio-oikeuteen ja yleishallintoon, itsehallintoon, rakentamiseen ja ympäristöön, ulkomaalaisasioihin, sosiaali- ja terveydenhuoltoon, taloudelliseen toimintaan, liikenteeseen sekä verotukseen.

Hallinto-oikeudessa asioiden käsittely tapahtuu pääosin kirjallisesti asiakirjojen perusteella. Asianosaisen vaatimuksesta tai asian selvittämiseksi voidaan tarvittaessa järjestää esimerkiksi katselmus tai suullinen käsittely. Tietyissä laissa määrätyissä asioissa hallinto-oikeuden ratkaisukokoonpanoissa on mukana myös asiantun-

tijajäseniä. Hallinto-oikeuden päätöksiin voi useimmiten hakea muutosta tai valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Hallinto-oikeuden toimintaa johtaa ylituomari Petri Saukko. Hallintojohtajana toimii Timo Tervonen. Johtoryhmä toimii ylituomarin tukena hallinto-oikeuden toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä. Vuoden 2021 osastouudistuksen myötä hallinto-oikeuden lainkäyttötoiminta on jakautunut kolmelle osastolle, joiden toiminnasta vastaavat osastojen johtajat. Hallinto-osastolla työskentelee tuomioistuimen yleishallinnosta ja tukitoiminnoista vastaava henkilöstöä.

Veroja, mielenterveys- ja ampuma-aseasioita

Hallinto-oikeuden 1. osastolla käsitellään veroasioiden ohella muun muassa mielenterveys- ja ampuma-aseasioita. Vuonna 2020 veroasioita saapui hiukan enemmän kuin edellisvuonna. Lukumääräisesti eniten osastolle saapui ja siellä ratkaistiin mielenterveyslain mukaisia alistusasioita. Ampuma-aseasioita ja eläinsuojeluasioita sekä kehitysvammaisten tahdonvastaiseen erityishuoltoon ja taloudelliseen toimintaan liittyviä asioita tuli käsiteltäväksi tasaisesti edellisvuoden tapaan. Toimeentulotuen takaisinperintään liittyviä asioita saapui enemmän, mutta muita toimeentulotukeen liittyviä asioita edellisvuoden tapaan.

Julkaistussa Finlex-ratkaisussa 28.1.2020 taltio

nro 20/0077/1 oli kyse veronalaisesta luontoisedusta. Kuntayhtymä oli hakenut muutosta Verohallinnon ennakkoratkaisuun siitä, syntykösen järjestämisestä ja maksamasta lastenhoitovasta kuntayhtymän työntekijöille veronalainen luontoisetu, josta kuntayhtymän on toimitettava ennakonpidätys ja maksettava työnantajan sairausvakuutusmaksu. Verohallinnon ennakkoratkaisun mukaan näin oli ollut. Muutoksenhakija oli vedonnut muun muassa siihen, että lastenhoitoapu on verrattavissa tuloverolain 69 §:n 3 momentissa tarkoitettuun sairaan lapsen tilapäisen hoidon järjestämiseen. Hallinto-oikeus totesi, että mainitun lainkohdan mukaista veronalaista tuloa ei synny työnantajan tilapäisestä järjestämisestä sairaan lapsen hoidosta ajalta, jona

työntekijällä olisi oikeus hoitovapaaseen täysin palkkaeduin. Edun verovapauden edellytyksenä on, että hoitajakso kestää enintään neljä päivää saman sairaustapauksen johdosta. Tuloverolaissa ei ole vastaavaa säännöstä työnantajan järjestämästä lasten kesäajan hoidosta.

Työntekijöille syntyy elantokustannusten säästöä, kun työnantajan maksama lasten kesäajan hoito korvaa vaihtoehtoisella tavalla järjestetyn hoidon kustannuksia. Kun otettiin huomioon kuntayhtymän tarjoaman lastenhoitoavun kesto ja muut ehdot, hallinto-oikeus katsoi, että työntekijöiden kotona järjestetystä lastenhoidosta muodostunut etu ei ole sellainen tavanomainen ja vähäinen sosiaalietuus, jonka voitaisiin katsoa olevan

saajalleen verovapaata tuloa. Edusta muodostuu siten työntekijöille tuloverolain 29 §:n 1 momentissa tarkoitettua veronalaista tuloa ja ennakkoperintälain 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua palkkaa, josta työnantajan on toimitettava ennakonpidätys. Kun saadun edun on kuitenkin katsottava olevan sen luonteesta saatu selvitys huomioon ottaen sairausvakuutuslain mukainen henkilökuntaetu, ei kuntayhtymän tule suorittaa siitä työnantajan sairausvakuutusmaksua.

Julkaistussa Finlex-ratkaisussa 16.10.2020 taltio nro 20/1059/1 hallinto-oikeus totesi, että kaupungin ympärivuorokautisen hoidon yksiköihin annetuilla koronaviruspandemiaan liittyvillä

toimintaohjeilla oli puututtu valittajan ja hänen äitinsä yksityiselämän ja perhe-elämän suojaan. Hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan kaupungin kotihoidon päälliköllä ja geriatrian asiantuntijalääkärillä ei ollut oikeutta rajoittaa valittajan ja hänen äitinsä tapaamisia 18.6.2020 alkaen toimintaohjeissa tarkoitetuilla tavoilla. Hallinto-oikeus totesi, että toimintaohjeet olivat sisältäneet tartuntatautilaissa säädettyä tapaamisoikeuden rajoittamista vastaavia seikkoja, kun ohjeissa oli muun ohella todettu, että vierailuista oli ilmoitettava etukäteen, vierailujen määrää ja pituutta rajoitettiin sekä vierailuja valvottiin. Mainittuja toimintaohjeita ei voitu pitää valituskelpoisina päätöksinä, sillä saadun selvityksen perusteella asiassa ei ollut tehty valittajan äitiä

koskevaa tartuntatautilaissa tarkoitettua päätöstä tapaamisoikeuden rajoittamisesta tai muutakaan yksinomaan valittajan äitiä koskevaa hallintopäätöstä. Hallinto-oikeus katsoi, että valittaja oli hallinto-oikeudessa esittänyt Euroopan ihmisoikeussopimuksen 13 artiklan tulkintakäytännössä tarkoitettun perusteltavissa olevan väitteen siitä, että hänen perhe- ja yksityiselämän suojaansa loukataan. Koska valittajalla ei ollut käytettävissään muuta tehokasta oikeussuojakeinoa tai keinoa saada oikeussuojapyyntöään tuomioistuimessa tutkittavaksi, hallinto-oikeus tutki valittajan tapaamisoikeuden rajoittamista koskevan vaatimuksen.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä kunnallisasioita

Hallinto-oikeuden 2. osastolla käsitellään muun muassa valtio-oikeuteen, yleishallinto-oikeuteen, itsehallintoon, asiakirjajulkisuteen, virkasuhdeoikeuteen, lastensuojeluun ja vammaispalveluihin liittyviä asioita. Asioiden määrässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisvuosiin verrattuna. Sosiaaliasioista eniten osaston käsiteltäväksi saapui ja siellä ratkaistiin lastensuojeluasioita. Saapuneiden huostaanottohakemusten määrä nousi hieman edellisvuodesta. Kiireelliseen sijoitukseen ja sen jatkamiseen, yhteydenpidon rajoittamiseen ja muihin lastensuojeluasioihin liittyvissä asioissa oli myös hieman kasvua. Lastensuojeluasioissa järjestettiin vuoden mittaan yli 60 suullista käsittelyä, joissa käsiteltiin lähes 130 eri asiaa. Suullista käsittelyä pyydettiin lastensuojeluasioissa useammin kuin edellisvuonna.

Koronapandemialla oli vaikutuksia osaston toimintaan erityisesti suullisten käsittelyjen järjestelyjen osalta. Erilaisia varotoimia, kuten etäyhteyksin järjestettäviä suullisia istuntoja, suojamaskien käyttöä, turvavälejä sekä hyvää käsihygieniaa, jouduttiin suunnittelemaan ja toteuttamaan jo keväästä lähtien. Tämän lisäksi koronapandemia näkyi joissakin osastolle vireille tulleissa lainkäyttöasioissa. Osastolla ratkaistiin muun muassa yksi koronapandemiaan liittyvä tartuntatautiasia, jossa valitus valitusoikeuden puuttumisen vuoksi jätettiin tutkimatta. Eräässä lastensuojelulain mukaista yhteydenpidon rajoittamista koskevassa asiassa rajattiin lapsen kotilomia koronaviruksesta johtuvan poikkeustilan perusteella. Hallinto-oikeus kumosi päätöksen siihen sisältyneen muotovirheen vuoksi.

Ratkaisullaan 20/0347/2 hallinto-oikeus hylkäsi Varkauden kaupungin valituksen Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä määrätä uhkasakon uhalla Varkauden kaupunginhallitus lopettamaan järjestämistavastuulleen kuuluvien leikkaussaliolosuhteita ja anestesiaa vaativien leikkausten toteuttaminen Varkauden sairaalassa. Varkauden kaupunki oli ostanut kyseiset palvelut yksityiseltä palveluntuottajalta, ja valituksen mukaan aluehallintovirasto oli päätöksessään soveltanut väärää lakia, koska terveydenhuoltolaki ja sen nojalla annetut asetukset eivät koskeneet yksityistä palvelutuotantoa. Hallinto-oikeus totesi, että Varkauden kaupungin järjestämässä leikkauksissa on kyse kunnan järjestämistavastuuseen kuuluvasta toiminnasta, joka kuuluu terveydenhuoltolain ja erikoissairaanhoidon soveltamisalaan. Koska

ISTUNTOOSALTI →

Varkauden sairaalassa ei ole ollut ympärivuorokautista perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystystä, päätöksessä mainitun leikkaustoiminnan järjestäminen on ollut terveydenhuoltolain vastaista ja aluehallintovirasto on voinut määrätä tällaisen toiminnan lopetettavaksi. Korkein hallinto-oikeus ei muuttanut ratkaisun lopputulosta pääasian osalta.

Ratkaisullaan 20/0618/2 hallinto-oikeus kumosi Tohmajärven kunnanvaltuuston päätöksen myöntää vesilaitoksen loppukuluttaja-asiakkaille veden kulutushintaan 50 prosentin alennus siltä osin kuin kulutus ylittää 2 000 kuutiometriä vuodessa. Hallinto-oikeus arvioi, että asiassa ei ollut mahdollista poissulkea sitä, että päätetyt vesimaksujen huojennukset sisälsivät Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa tarkoitettua kiellettyä valtiontukea. Koska kunnanvaltuuston päätöstä tehtäessä ei ollut riittävästi selvitetty mahdollisen valtiontuen olemassaoloa ja valtiontukisäännösten soveltamisen edelly-

tyksiä, hallinto-oikeus katsoi kunnanvaltuuston päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä.

Ratkaisussaan 20/0716/2 hallinto-oikeus arvioi, että yhteisöpedagogin AMK-tutkinto ei ole sellainen koulutus, jonka perusteella voitaisiin myöntää oikeus harjoittaa sosionomin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä eikä sosionomin YAMK-tutkinto yksin tuota perusosaamista sosionomin ammattiin. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira oli voinut perustellusti arvioida, että mainitut tutkinnot suorittanut henkilö ei ollut suorittanut sosiaalialalle soveltuvaa ammattikorkeakoulututkintoa ja hylätä hänen hakemuksensa harjoittaa sosionomin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä.

Ratkaisussa 20/0158/2 oli kyse Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin hakemasta sopimusvalmistusluvasta, jolla Kuopion yliopistollisen sairaalan sairaala-apteekissa valmistettavaa PET-radiolääkkeiden kuvantamiskäyttöön tarkoitettua

lääkettä 2-Deoxy-2[18F] fluorogluucose FDG voitaisiin valmistaa toisten sairaanhoitopiirien sairaaloiden käyttöön. Hallinto-oikeus arvioi pääasian osalta, että sairaanhoitopiiriin hakemuksessa kuvattu lääkkeiden valmistus kuului ihmislääkediirektiivin (2001/83/EY) soveltamisalaan eikä se täyttänyt ihmislääkediirektiivissä säädettyä apteekissa valmistettavia lääkkeitä koskevaa poikkeusta. Hakemuksessa tarkoitettuja lääkkeitä ei siten voitu saattaa ihmislääkediirektiivissä säädettyjen edellytysten mukaan markkinoille ilman 6 artiklassa tarkoitettua myyntilupaa tai valmistaa sairaala-apteekin tiloissa hakemuksen mukaiseen tarkoitukseen ilman 40 artiklan mukaista lääketehdaslupaa. Kansallisen lääkelain sopimusvalmistusta koskevia säännöksiä tuli tulkita ihmislääkediirektiivin mukaisesti. Hallinto-oikeus katsoi, että päätös, jolla Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea oli hylännyt sairaanhoitopiiriin hakemuksen, ei ollut lainvastainen ja hylkäsi valituksen.

Rakennus- ja ympäristöasioita

Hallinto-oikeuden 3. osastolla käsitellään pääasiassa rakennus- ja ympäristöasioita sekä yleishallintoasioita. Vuonna 2020 kaivoasioiden määrässä oli selvää kasvua. Hallinto-oikeuteen tuli vireille 27 kaivosasiaa, kun edellisvuonna niitä tuli vireille viisi. Muiden asiaryhmien osalta vireille tulleiden asioiden määrässä ei ollut merkittäviä muutoksia. Vuosi oli erityinen myös koronapandemian vuoksi. Hallinto-oikeudessa ehdittiin vuoden aikana ratkaista jo seitsemän koronatukivalitusta, joista kuusi kohdistui Etelä-Savon ELY-keskuksen yritysten kehittämisavustuksia koskeviin päätöksiin ja yksi Valtiokonttorin yritysten määräaikaista kustannustukea koskevaan päätökseen. Katselmus tehtiin viime vuonna neljässä asiassa, joista kaksi oli asemakaava-valituksia ja kaksi poikkeamisasioita.

Useita asemakaavoihin liittyviä valituksia oli ratkaistavina vuoden aikana:

- Leppävirran Parkkiniemen asemakaava Leppävirta -virran ranta-alueella maakunnallisella maisema- ja kulttuuriympäristö-alueella (ratkaisu 20/0009/3).
- Rautalammin Juholan tilan asemakaava Korholan kartanon valtakunnallisesti merkittävällä rakennetulla kulttuuriympäristö-alueella eli RKY, Rautalammin suurtilat (ratkaisu 20/0039/3).
- Imatran Napinkulman asemakaava Imatrankosken valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY) viereisellä alueella, Imatran valtionhotellin maisemassa (ratkaisu 20/0104/3).
- Pyhtään Keihässalmen modernin saaristo-

kylän asemakaava (ratkaisu 20/0086/3).

- Iisalmen Rantalan pappilan asemakaava maakuntakaavassa osoitetulla kulttuuriympäristön kannalta maakunnallisesti tärkeällä alueella (ratkaisu 20/0230/3).
- Kangasniemen kirkonkylän asemakaavan laajennus Salmelan alueella (ratkaisu 20/0055/3).

Ratkaistavina oli myös kaksi poikkeamisasiaa, joissa molemmissa oli myönnetty poikkeaminen asemakaavan mukaisesta käyttötarkoituksesta Lappeenrannassa. Ratkaisussa 20/0208/3 oli kyse mielenterveyskuntoutujien hoivakodista ja ratkaisussa 20/0169/3 taas lastenkodista.

Turvapaikka- ja oleskelulupa-asioita

Ulkomaalaisasioista turvapaikka- ja oleskelulupa-asiat ovat suurimmat asiaryhmät. Vuonna 2020 turvapaikka-asioissa järjestettiin lukuisia suullisia käsittelyjä uskonnollisen vakaumuksen tai seksuaalisen suuntautumisen arvioimiseksi. Covid-19 vaikeutti jonkin verran suullisten käsittelyiden järjestämistä, koska osa jo sovitusta käsittelyistä jouduttiin siirtämään myöhempään ajankohtaan.

Oleskelulupa-asioista valituksia tulee eniten viireille perheideasioissa, mutta paljon valitetaan myös työntekijän ja yrittäjän oleskelulupa-asioista, joissa viranomaisen päätöksenteko on kak-

sivaiheinen. Työntekijän oleskeluluvassa työ- ja elinkeinotoimisto (TE-toimisto) harkitsee ensin osapäätöksessään luvan työvoimapoliittiset edellytykset, minkä jälkeen Maahanmuuttovirasto myöntää oleskeluluvan, ellei sen myöntämiselle ole ulkomaalaislain 36 §:ssä mainittuja esteitä. Yrittäjän oleskeluluvan myöntäminen puolestaan edellyttää, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) tekee harkintansa perusteella osapäätöksen, jossa se arvioi, onko yritystoiminnalla kannattavan toiminnan edellytykset ja hakijan toimeentulo siten turvattu. Yritystoiminnan kannattavuutta arvioidaan erilaisten ennalta saatavien selvitysten, kuten liiketoimintasuun-

nitelman, sitovien esisopimusten sekä rahoituksen perusteella. Osapäätösten tekeminen on valtakunnallisesti keskitetty Uudenmaan ELY-keskukselle. ELY-keskuksen tekemän myönteisen osapäätöksen jälkeen Maahanmuuttovirasto myöntää oleskeluluvan, ellei sen myöntämiselle ole ulkomaalaislain 36 §:ssä mainittuja esteitä. Suurimmassa osassa hallinto-oikeuteen tulevista yrittäjän oleskelulupa-asioista valituksen kohteena on ELY-keskuksen kielteinen osapäätös.

Ratkaisussa 20/0433/4 oli kyse siitä, oliko jatkolupaa hakevan yrittäjän toimeentulo turvattu yritystoiminnalla. Yhtiön pääomistaja oli sijoit-

tanut yhtiöön lähes 60 000 euron suuruisen pääomalainan. Hallinto-oikeus totesi, että ELY-keskus ei ollut päätöksensä perusteluissaan eikä lausunnossaan ottanut kantaa pääomalainan vaikutuksesta omaan pääomaan, kun se oli lausuntovaiheessakin todennut oman pääoman olevan reilusti negatiivinen. Asia palautettiin uudelleen käsiteltäväksi.

Ratkaisussaan 196/2020 hallinto-oikeus katsoi, että jatkolupaa hakevan yrittäjän toimeentulo ei ollut turvattu yritystoiminnalla. Hallinto-oikeus totesi, että valittajan palkkalaskelmien mukaisten palkkojen määrä olisi sinänsä riittävä turvaa-

maan hänen toimeentulonsa. Valittajan yrityksen liikevaihto on kuitenkin ollut vähäinen ja toiminta selvästi tappiollista. Yrityksen toimintaa ja siten suoritettuja henkilöstökuluja on rahoitettu osakkailta saaduilla lainoilla.

Ratkaisussaan 20/0431/4 hallinto-oikeus katsoi, että yrittäjälle tuli myöntää neljän eikä yhden vuoden jatkolupa. Valittaja oli harjoittanut Suomessa kannattavaa yritystoimintaa vuosia. Valittajan toimeentulo oli ollut vuotta 2016 lukuun ottamatta turvattu yritystoiminnasta saaduilla tuloilla. Hallinto-oikeus totesi, että viranomaisen harkintavaltaa rajoittavina peri-

aatteina tulee ottaa huomioon muun muassa tarkoitussidonnaisuuden ja suhteellisuuden periaatteet. Oleskeluluvan myöntäminen neljää vuotta lyhyemmäksi ajaksi ei ole näissä oloissa tarkoituksenmukaista eikä oikeassa suhteessa päämäärään nähden ja olisi siten valittajan kannalta kohtuutonta.

Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olevat asiat

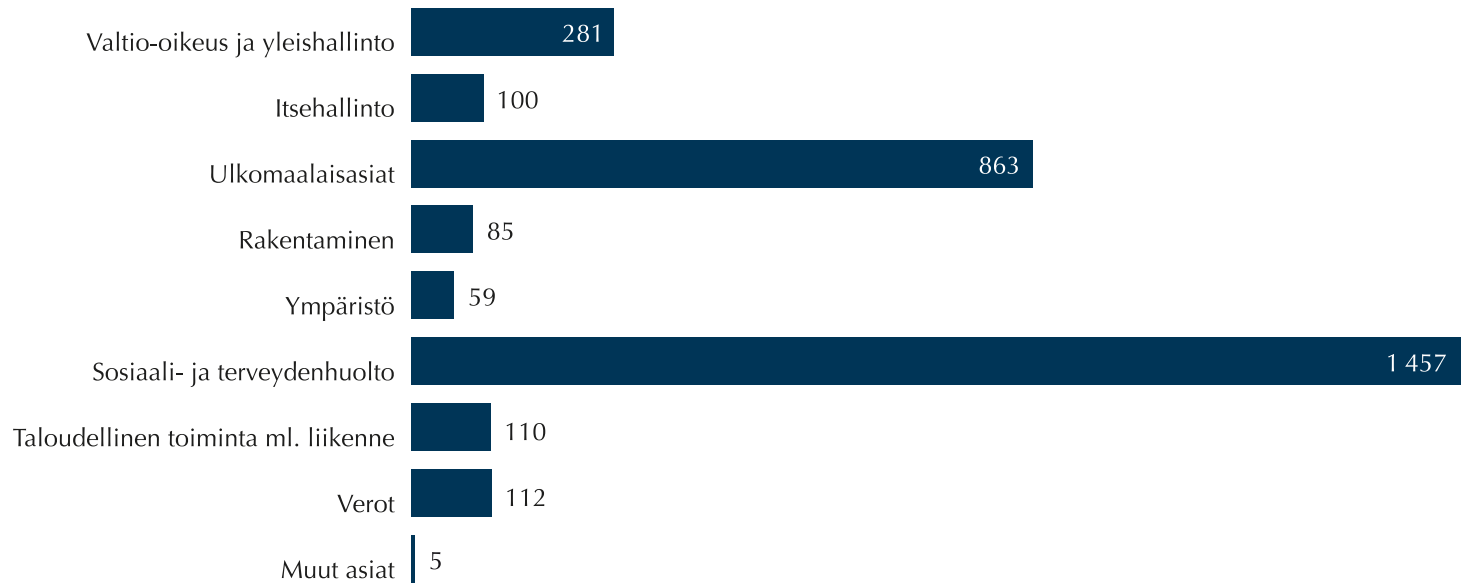

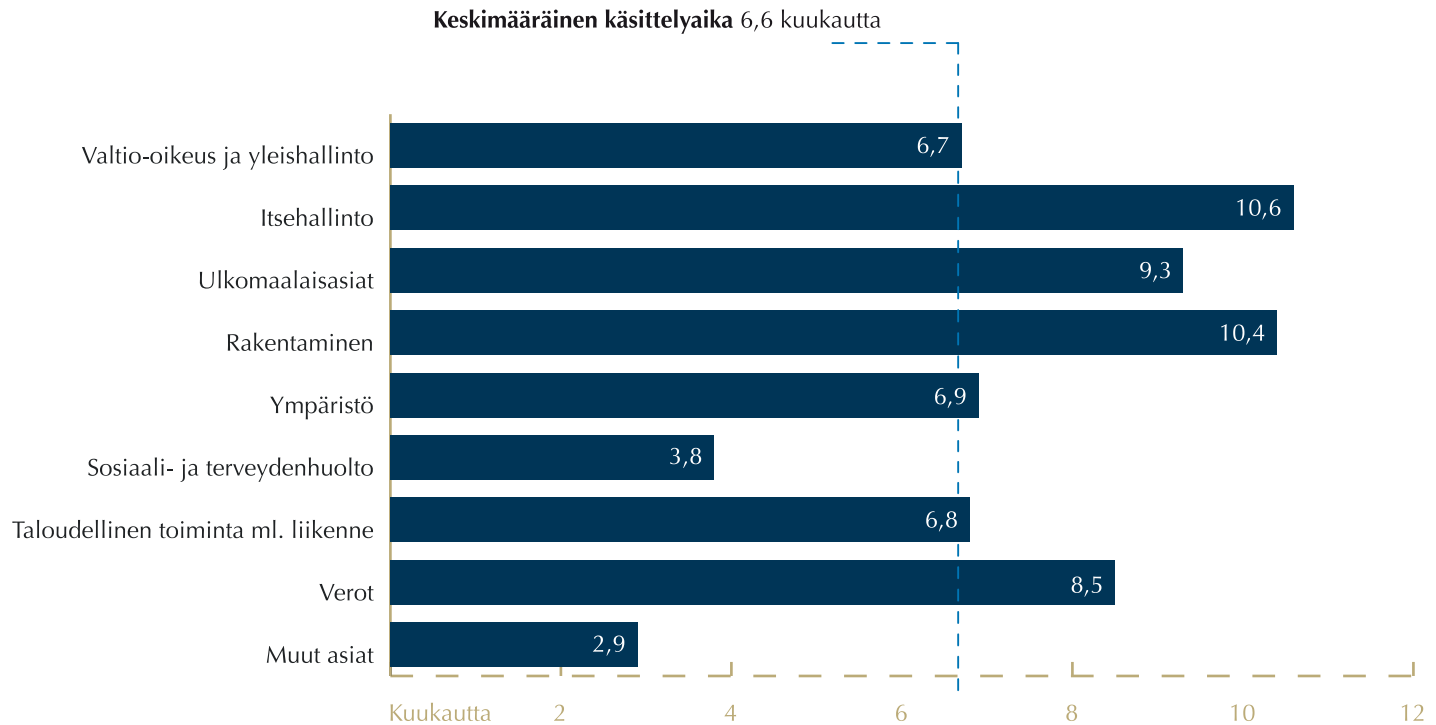

Saapuneet asiat pääasiaryhmittäin

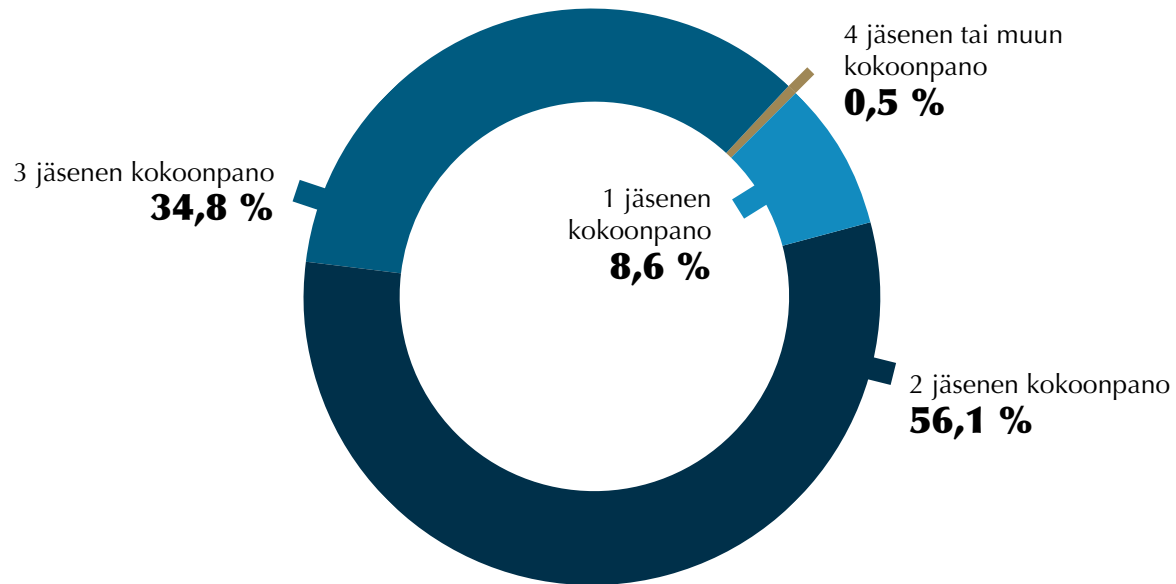
Keskimääräinen käsittelyaika pääasiaryhmittäin

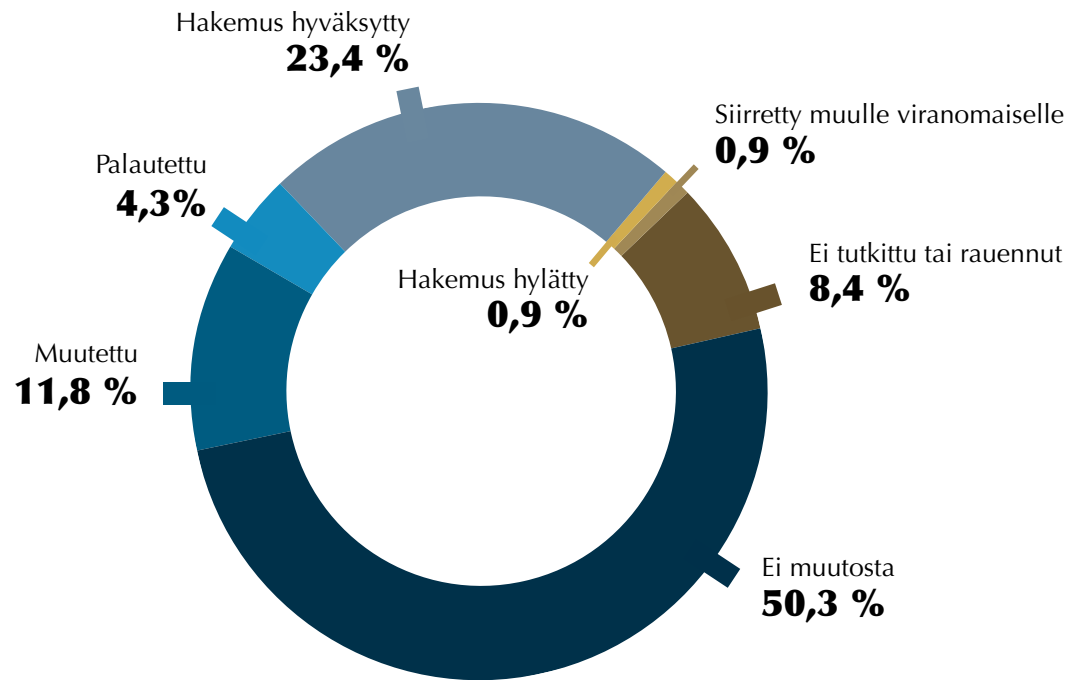
Ratkaisukokoonpanot

Hallinto-oikeus on yleensä toimivaltainen kolmijäsenisenä. Tietyt laissa määritellyt asiat voidaan ratkaista 1-2 jäsenen kokoonpanossa.

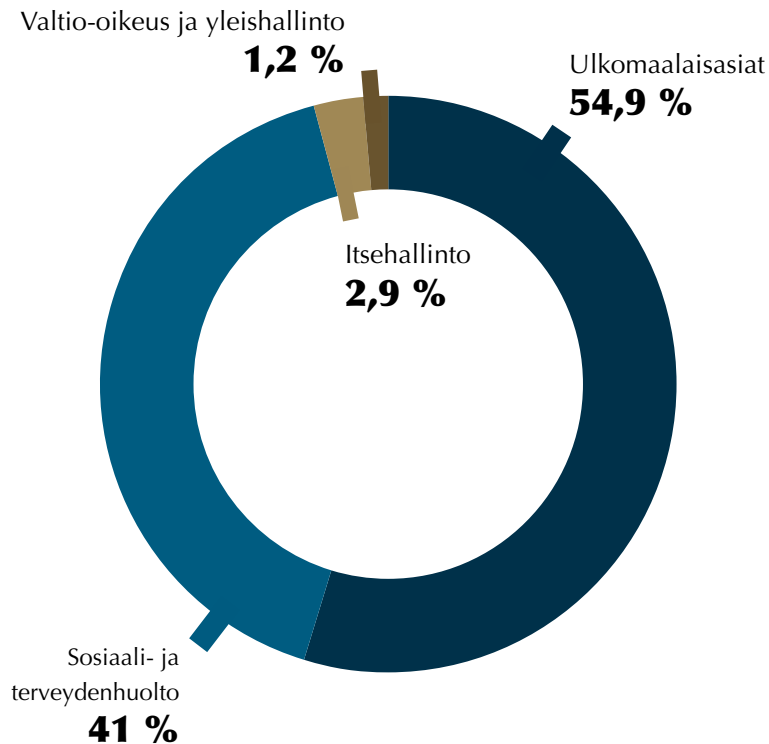
Ratkaistujen asioiden lopputulokset

Suulliset käsittelyt

Vuoden 2020 aikana pidettiin 173 suullisen käsittelyn tilaisuutta. Etenkin lastensuojeluasioissa käsitellään samassa tilaisuudessa useaa asiaa.

Koronakeskeytykset

Koronapandemian vuoksi keskeytettiin 32 asian käsittely. Keskeytetyistä asioista 27 ratkaistiin vuoden 2020 aikana.

Hallinto-oikeuden
Henkilöstö vuonna 2020

Tuomarit	50	8 Aessori Kärjänotaari Notaarit
Esittelijät	12	22 Lainkäyttösihteerit
		92 + harjoittelijoita

Toimikausi 1.11.2017–31.10.2022
Asiantuntijajäsenet

Lastensuojelulaki	18	4 Adoptiolaki
Mielenterveyslaki	11	4 Päihdehuoltolaki
Kehitysvammaisten erityishuoltolaki	6	3 Tartuntatautilaki
		46 asiantuntijajäseniä eri asiaryhmissä

Hallinto-oikeus

Lainmukaisuuden valvontaa ja oikeusturvaa yhteiskunnassa

Itsehallinto, valtion tuki,
virkamiehet ja viranhaltijat,
EU-oikeus

Kaavoitus, rakentaminen,
ympäristö, elinkeinolupa,
verotus

Sosiaali- ja terveydenhuolto,
maahanmuutto

Yleishallinto, hallintoriita,
liikenne ja viestintä

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744
70101 Kuopio

029 564 2502 (asiakaspalvelu)
ita-suomi.hao@oikeus.fi

Hallinto-oikeus verkossa oikeus.fi-sivustolla
www.ishao.fi

